

Kaupunkirakennelautakunta

102 §

29.6.2022

§ 212

Asianro 2934/10.03.01.00/2022

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Kuopiosta pölyttäjäturvallinen kaupunki**Päätöshistoria**

Kaupunkirakennelautakunta 29.6.2022 102 §

**Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen
Kaupunginhallitus**

Kaupunginvaltuutettu Kaisa Kantele, varavaltuutettu Laura Kuusela sekä vihreä valtuustoryhmä esittää, että Kuopion kaupunki selvittää seuraavia toimenpiteitä Kuopion pölyttäjäturvallisuuden lisäämiseksi ja ottaa huomioon seuraavat asiat luonnon monimuotoisuusohjelman valmistelussa:

- Varmistetaan arvokkaiden perinneympäristöjen eli -biotooppien asianmukainen hoito
- Kartoitetaan pölyttäjille tärkeimmät elinympäristöt (mm. niityt, pölyttäjille soveltuvat piennaralueet ja metsiköt) keskeiseltä kaupunkialueelta ja taajamista
- Laaditaan arvokkaimmille pölyttäjakohteille kohdekohtaisia hoitosuosituksia, kuten oikea-aikainen niitto ja pölyttäjien huomioiminen
- Metsänhoitotoimenpiteiden yhteydessä
- Toteutetaan suunnitelmallista vieraslajien (esim. jättipalsami, lupiini, jättiputki) torjuntaa ja hävittämistä erityisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmilla alueilla ja niiden ympäristössä
- Kartoitetaan mahdollisuudet uusille niittyalueille esim. olemassa olevien puistoalueiden reunoilta ja pientareilta. Otetaan uusien niittyjen perustaminen jatkossa huomioon uusien asuinalueiden kehittämisessä
- Lisätään yhteistyötä oppilaitosten, taloyhtiöiden, asukasyhdistysten ja järjestöjen kanssa pölyttäjien elinolojen parantamiseksi ja vieraslajien torjumiseksi
- Luodaan pölyttäjämysteistä viestinnän keinoin muistuttamalla kuntalaisia luonnon monimuotoisuuden eteen tehtävistä toimista
- Verkostoidutaan muiden pölyttäjämysteisten kuntien ja organisaatioiden kanssa.

Uusien kaava-alueiden viheralueiden yleissuunnitelman yhteydessä alueelle tehdään kunnossapito- ja hoitosuunnitelma.

Nykyisen Viheralueiden ABC-hoitoluokituksen käyttö loppuu tämän vuoden aikana ja sen tilalle otetaan uusi RAMS 2020 viheralueiden kunnossapitoluokitus. RAMS 2020 kunnossapitoluokituksen myötä viheralueiden luokitus muuttuu enemmän arvopohjaiseksi. Muutoksella voidaan tuoda esille erilaisten viheralueiden luonto-, kulttuuri-, virkistys-, käyttö- ja toiminnallisia sekä maisemallisia arvoja tasa-arvoisesti ihmisen ja luonnon kannalta.

Kaupunkiympäristön palvelualue tekee parhaillaan selvitystä Kuopion keskustan osayleiskaava-alueen sini-viherrakenteesta, ekosysteemipalveluista ja luontoarvoista. Työn tavoitteena on löytää keskustan viherympäristön vahvuudet ja kehitettävät kohteet niin rakenteellisesti, toiminnallisesti kuin luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Selvityksessä kartoitetaan mm. niittyverkostot ja muut avoimet alueet sekä metsäinen ja puustoinen verkosto, tehdään niille nykytilan kuvaus, analyysi ja tulevaisuuden kehitysnäkymät.

Kaupunkiympäristö palvelualueella on parhaillaan menossa selvitystyö kaupungin avoimista viheralueista. Avoimet viheralueet ovat luonnostaan tai ihmistoiminnasta syntyneitä niittyjä ja peltoja.

Selvitystyön tuloksena tehdään avoimet viheralueet viherpalveluohjelma. Ohjelman tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva kaupungin avoimista viheralueista. Ohjelmointi määrittää pitkän tähtäimen tavoitteet avoimien viheralueiden rakentamisen, peruskunnostuksen sekä kunnossapidon osalta.

Vihersuunnittelussa pyritään entistä enemmän huomioimaan luonnon monimuotoisuus ja pölyttäjät.

Uusilla asuinalueilla suunnitellaan avoimia alueita niityiksi, uusia katuviheralueita kylvetään nurmikon sijasta niittykasvien siemenillä esim. Hiltulanlahdenkadulla on kylvetty 1,5 km tieviheraluetta niittysiemenillä. Vanhoilla viheralueilla esim. Väinölänniemellä osaa leikattavaksi nurmialueesta muutetaan niityalueeksi.

Viheralueille rakennetaan hyönteishotelleja ja raivausjätteistä tehdään risuaitaa. Puistojen reunoille jätetään puuston käsittelyn yhteydessä lahoppua maahan.

Ympäristökasvatus on olennainen osa Kuopion koulujen ja päiväkotien toimintaa. Osassa kouluista on käytössä Vihreä lippu -ohjelma, lisäksi kaupungissa on luontopäiväkoteja. Näiden kautta voisi lapsille lisätä tietoisuutta pölyttäjistä ja niiden ympäristöistä.

Alueelliset ympäristönsuojelupalvelut yhdessä Kuopion luonnontieteellisen museon kanssa järjestävät luontoretkiä, joiden teemaksi voisi ottaa pölyttäjät.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue järjestää asukasyhdistysten kanssa kansalaistoimintaa. Luonnon monimuotoisuus voisi olla jonkun kansalaistoimintatapahtuman teema.

Viestintä pölyttäjämýönteisitä teoista on ollut vähäistä. Palvelualueiden pitäisi viestiä eri kanavilla enemmän luonnon monimuotoisuuden eteen tehtävistä töistä.

Kaupunkisuunnittelupalvelut on tiiviissä yhteistyössä 10 suurimman kaupungin vastaavien organisaatioiden kanssa. Viher- ja virkistysaluesuunnittelu on selvittänyt esim. Tampereen ja Espoon mallia niittyjen ja maisemapeltojen kehittämisen ja kunnossapidon osalta.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Esitän, että kaupunkirakennelautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle yllä olevan vastauksen Kuopiosta pölyttäjäturvallinen kaupunki koskevaan valtuustoaloitteeseen.

Liitteet

Viiteaineisto

Valmistelija
Sari Riekkinen puh. +358 44 718 5711
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Lautakunta hyväksyy apulaiskaupunginjohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 18.7.2022

Liitteet

11 2934/2022 Valtuustoaloite 17.3.2022 / Kuopiosta pölyttäjäystävällinen kaupunki / Kaisa Kantele, Laura Kuusela sekä vihreä valtuustoryhmä

Valmistelija

Sari Riekkinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5711

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen tekemän päätösehdotuksen.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

21/2022 5 (5)

18.07.2022

212 §